



**Γ. ΒΑΡΟΥΦΑΚΗΣ: ΠΡΟΔΗΜΟΣΙΕΥΣΗ ΑΠΟ ΤΟ ΒΙΒΛΙΟ «ΑΝΙΚΗΤΟΙ ΗΤΤΗΜΕΝΟΙ» ΣΕΛ. 10-11**

# Ανίκητοι Ηττημένοι

Με υπότιτλο «Για μια Ελληνική Ανοιξη, μετά από ατελείωτους μνημονιακούς χειμώνες», στο νέο του βιβλίο (εκδόσεις Πατάκη) ο Γ. Βαρουφάκης αναφέρεται στο «παρασκήνιο» του πρώτου εξαμήνου του 2015, όταν ο ίδιος μετείχε στην κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ, έως την επαύριον του δημοψηφίσματος του Ιουλίου και στο πώς γεννήθηκε το Κίνημα για τη Δημοκρατία στην Ευρώπη, το DiEM25

Το νέο βιβλίο του πρ. υπ. Οικονομικών Γιάννη Βαρουφάκη, «Ανίκητοι ηττημένοι», που προκάλεσε αντιδράσεις πριν ακόμα κυκλοφορήσει στα ελληνικά (στην αγγλική του έκδοση ως «Adults in the room») παρουσιάζεται σήμερα, την πρώτη μέρα της κυκλοφορίας του στη γλώσσα μας, από τις εκδόσεις Πατάκη. Με υπότιτλο «Για μια Ελληνική Ανοιξη, μετά από ατελείωτους μνημονιακούς χειμώνες», στο βιβλίο αυτό ο Γ. Βαρουφάκης αναφέρεται στο «παρασκήνιο» του πρώτου εξαμήνου του 2015, όταν ο ίδιος μετείχε στην κυβέρνηση

ΣΥΡΙΖΑ, έως την επαύριον του δημοψηφίσματος του Ιουλίου. Η παρουσίαση θα πραγματοποιηθεί στην Τεχνόπολη του Δήμου Αθηναίων (αεροφυλάκιο 1 - Κεντρικό αμφιθέατρο), σήμερα στις 19.00. Θα μιλήσουν: Νάντια Βαλαβάνη (πρ. αναπληρώτρια υπουργός Οικονομικών), Βασίλης Βασιλικός (συγγραφέας), Νίκος Θεοχαράκης (καθηγητής Πανεπιστημίου Αθηνών, πρόεδρος ΚΕΠΕ). Συντονίζει ο Κωνσταντίνος Πουλής (αρθρογράφος). Αποσπάσματα θα διαβάσει η ηθοποιός Μαρία Καρακίτσου.

**Π**ριν την κρίση, ως πανεπιστημιακός που έγραφε δύσβατα κείμενα για πολύ στενό κύκλο συναδέλφων, πάσχιζα να αποφύγω δύο ειδών ανθρώπους: οπαδούς και εχθρούς. Μετά την κάθοδό μου στον πολιτικό στίβο, απέκτησα πολλούς και από τους μεν και από τους δε: υποστηρικτές (που δέχονται σχεδόν ό,τι πω) και ορκισμένους επικριτές (που απορρίπτουν εκ προοιμίου ό,τι πω, ανεξαρτήτως περιεχομένου).

Είναι κάτι που μετανιώνω. Δεν μετανιώνω όμως την απόφασή μου να εισέλθω στην κυβέρνηση ώστε να πολεμήσω από εκείνο το πόστο τον γενικευμένο ανορθολογισμό που αναπτύσσεται πλέον σε ηπειρωτική, πανευρωπαϊκή, κλίμακα. «Δεν είναι όμως ηλίθιο», με ρώτησε Αμερικανός δημοσιογράφος κάποτε, «να διακινδυνεύεις την καριέρα σου για να εξαφανίσεις την πλιθιότητα;». «Οχι, αν αυτή η καριέρα δεν σου λείπει τίποτα, παρά μόνο χρησιμεύει ως όπλο εναντίον της πλιθιότητας», του απάντησα.

Κατηγορίες τύπου «έπαιξες τη χώρα στα ζάρια κι έχασες» δεν με αγγίζουν. Και δεν με αγγίζουν επειδή, ως υπουργός Οικονομικών πτωχευμένης χώρας, δεν είχα το δικαίωμα να τζογάρω με το μέλλον μας. Και δεν το έκανα! Βλέπεις, αναγνώστη, δεν είναι τζόγος να υιοθετήσεις μια στάση που είναι βέλτιστη ανεξάρτητα του τι κάνει ο αντίπαλός σου. Η αντίσταση μέχρι εσχάτων στο 3ο Μνημόνιο ήταν η σωστή επιλογή, είτε οι δανειστές

συμφωνούσαν σε βιώσιμες πολιτικές για τη χώρα είτε μας εκπαρθύρωναν από την ευρωζώνη.

Ναι, θα προτιμούσαμε χίλιες φορές οι δανειστές, αντιμέτωποι με την αποφασιστικότητα μας να μη δεχθούμε παράταση της Χρεοδουλοποικίας, να επέλεγαν την πρώτη εναλλακτική (τη βιώσιμη, έντιμη συμφωνία) από τη δεύτερη (το Grexit). Όμως η δική μας απόφαση να μη δεχθούμε παράταση της Χρεοδουλοποικίας ήταν η σωστή και στις δύο περιπτώσεις. Αρα, δεν υπήρχε ούτε ψήγμα τζόγου στη στάση μου.

Όσο για τις κατηγορίες ότι «κόντρα» τους δανειστές περισσότερο απ' όσο έπρεπε, και δεν δέχθηκαν την προσφορά τους πιο νωρίς, αυτές εξαυλώνονται όταν δει κανείς πως, ακόμα κι αν ήθελα να συνθηκολογήσω πριν τον Ιούνιο, η τρόικα δεν είχε θέσει στο τραπέζι κάποια πρόταση στη βάση της οποίας θα «έβγαينه» το 2015, δεδομένων των αποπληρωμών που αντιμετωπίζαμε - για να μην αναφερθώ στη ρήση του Βόλφγκανγκ Σόιμπλε ότι, στη θέση μου, ως πατριώτης, δεν θα υπέγραφε ούτε εκείνος το 3ο Μνημόνιο.

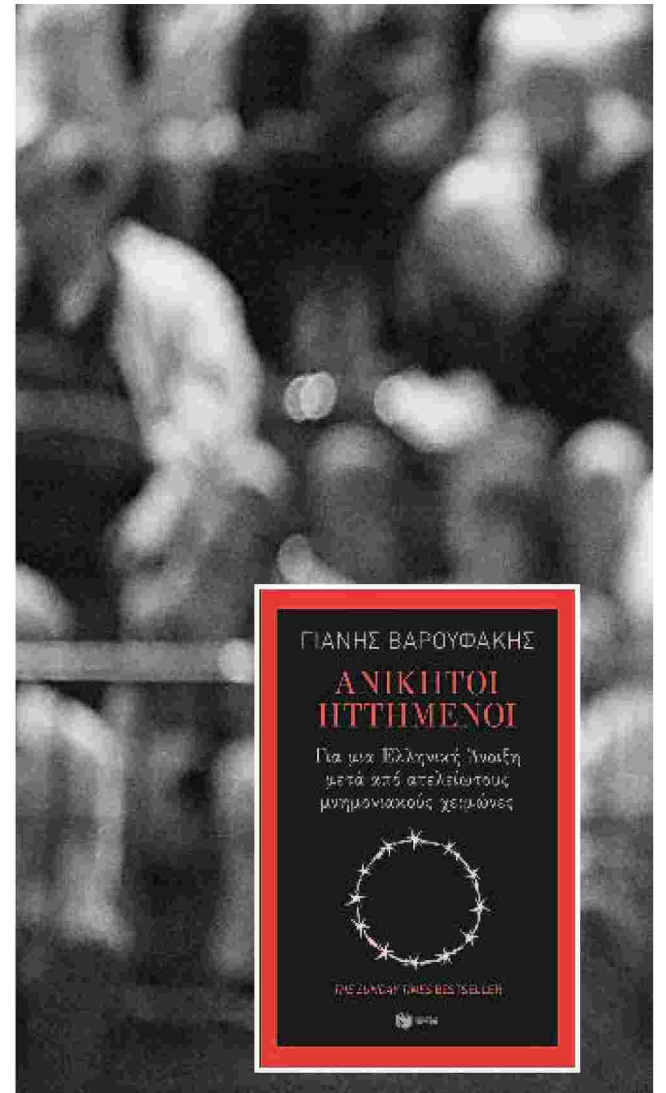
Τον Μάρτιο του 2016, πέρασα ένα ολόκληρο βράδυ στην πρεσβεία του Εκουαδόρ στο Λονδίνο παρέα με τον φίλο Τζούλιαν Ασάντζ, ακούγοντας και ερμηνεύοντας μαγνητοφωνημένη συνομιλία μεταξύ του γνώριμού μας Πόουλ Τόμσεν, του ΔΝΤ και της Ντέλια Βελκουλέσκου η οποία ήταν πλέον η υπεύθυνη

για την Ελλάδα στο ΔΝΤ.

Με πικρή ικανοποίηση άκουσα τον Τόμσεν να επιβεβαιώνει όσα λέω από το καλοκαίρι του 2015 για τη μη βιωσιμότητα του 3ου Μνημονίου και την προδιαγραμμένη αποτυχία του. Τον άκουσα ακόμα να επιμένει παθιασμένα ότι οι ορθοί δημοσιονομικοί στόχοι για την Ελλάδα ήταν εκείνοι για τους οποίους επέμενα εξ αρχής, κόντρα στον ίδιο τον Τόμσεν εντός του Eurogroup, και (μετά από τον Απρίλιο του 2015) κόντρα στον Τσίπρα που, υπό την καθοδήγηση του Χουλιαράκη (δηλαδή του Βίζερ), αποδέχθηκε τους ανόητα υψηλούς στόχους πρωτογενούς πλεονάσματος που απαιτούσε η τρόικα και ο... Τόμσεν!

Η μετά την ήττα δικαίωση φέρνει ρηχή ικανοποίηση αλλά, τουλάχιστον, ατσάλωνει τη βούληση μπροστά στο φάσμα του κυνηγιού μάγισσας που εξαπολύουν οι νικητές εναντίον σου, στόχος του οποίου είναι ο παραδειγματισμός και η κάλυψη των πραγματικών ενόχων με τρόπο που επιτρέπει στο αυταρχικό κατεστημένο να αποσιείται των ευθυνών του.

Μετά τα μέσα Αυγούστου του 2015, με τον κόσμο μας ηττημένους αλλά ανίκητους, δεχόμενοι πιέσεις να ιδρύσω νέο πολιτικό κόμμα που θα κρατούσε ζωντανό το πνεύμα της Ελληνικής Ανοιξης. Μου ήταν αδύνατον. Τα σχέδια που είχα ήταν σφυρηλατημένα για τον προηγούμενο Γενάρη. Αν κατέβαινα και πάλι σε εκλογές, σε εκείνες



τις θλιβερές του Σεπτέμβρη, και μου έβαζαν οι γνωστοί δημοσιογράφοι τα μικρόφωνα στο στόμα ρωτώντας τι είχα να προτείνω, θα αναγκαζόμουν να επαναλάβω ό,τι έλεγα στην προεκλογική εκστρατεία του προηγούμενου Γενάρη, με την προσθήκη ότι αυτή τη φορά, αν οι ψηφοφόροι με εμπιστεύονταν, οι εξαγγελίες θα γινότουσαν πράξη. Η σκέψη ενός τέτοιου λόγου δεν με έπειθε ούτε τον ίδιο.

Η χώρα είχε περάσει σε άλλη καμπή, χειρότερη. Τα όπλα του Γενάρη είχαν είτε στομάσει είτε παραδοθεί στον εχθρό. Ο λαός μας, παρατημένος, με το ΟΧΙ του στα αζήτητα, έγλειφε τις πληγές του στο σπίτι του, πάσχιζε να τα φέρει βόλτα, είχε χάσει το κουράγιο του για νέες πλατείες, νέα φωτεινά ξεκινήματα. Οχι, τον Σεπτέμβρη του 2015 δεν θα μπορούσα να ξαναζητήσω την ψήφο του, πιστεύοντας αυτά που του έλεγα.

Τέλη Αυγούστου βρεθήκαμε με τη Δανάη στο Φρανκζί, γαλλική κωμόπολη κοντά στα σύνορα με την Ελβετία. Στην ανοικτή συγκέντρωση που θα μιλούσα συνειδητοποίησα ότι είχαν έρθει χιλιάδες άνθρωποι από τη γύρω

Το νέο βιβλίο του Γιάννη Βαρουφάκη «Ανίκητοι Ηττημένοι», από τις εκδόσεις Πατάκη



**Ναι, θα προτιμούσαμε χίλιες φορές οι δανειστές, αντιμέτωποι με την αποφασιστικότητά μας να μη δεχθούμε παράταση της Χρεοδουλοποικίας, να επέλεγαν την πρώτη εναλλακτική (τη βιώσιμη, έντιμη συμφωνία) από τη δεύτερη (το Grexit). Όμως η δική μας απόφαση να μη δεχθούμε παράταση της Χρεοδουλοποικίας ήταν η σωστή και στις δύο περιπτώσεις. Αρα, δεν υπήρχε ούτε ψήγμα τζόγου στη στάση μου**





ΕΥΡΩΚΙΝΗΣΙΣ/ΕΠΙΣΤΗΜΟΣ ΜΕΤΑΝΑΣ

περιοχή. Δεν είχαν έρθει για να δείξουν την αλληλεγγύη τους προς τη ρημαγμένη Ελλάδα μας.

Για να επιβεβαιώσω την αίσθηση εκείνη τους είπα τα εξής: Είμαι εδώ επειδή η Ελληνική Ανοιξη συντρίβη, όπως ακριβώς η Ανοιξη της Πράγας παλαιότερα. Ομως δεν είμαι εδώ σήμερα για να σας ζητήσω συμπαράσταση για τη συντετριμμένη ελληνική δημοκρατία. Είμαι εδώ για να τείνω ελληνική χείρα αλληλεγγύης και βοήθειας προς τη γαλλική δημοκρατία. Γιατί αυτή είναι που τώρα μπαίνει σε δοκιμασία: Η δημοκρατία στη Γαλλία. Η δημοκρατία στην Ισπανία. Η δημοκρατία στην Ευρώπη ολόκληρη.

Η μικρή Ελλάδα είναι και δυστυχώς παραμένει ένα δυστοπικό εργαστήριο στο οποίο δοκιμάζονται οι καταστροφικές δυνάμεις των τραπεζικών διασώσεων, της απορρύθμισης της μισθωτής εργασίας και της αυτο-υπονομευόμενης λιτότητας. Η Ελλάδα δεν ήταν ποτέ το ζητούμενο για την τρόικα και το προσωπικό της. Εσείς είσαστε! Για αυτό είμαι εδώ. Επειδή αυτό που συνέβη σε εμάς αρχίζει να συμβαίνει σε εσάς.

Κρίνοντας από την αντίδραση του κοινού, κατάλαβα ότι είχα χτυπήσει ευαίσθητο νεύρο. Κι όταν τους είπα ότι ο Σόμιπλε δεν έκρυβε καν το όνειρό του να εγκαταστήσει

την τρόικα στο Παρίσι, ήξεραν καλά τι έλεγα – είδα στα μάτια τους την αναγνώριση μιας αλήθειας που έκρυβαν μέσα τους αλλά την οποία, έως εκείνη τη στιγμή, δεν τολμούσαν να αντιμετωπίσουν συνειδητά.

Σε εκείνο το χωράφι, στη μέση του γαλλικού πουθενά όπου απευθυνόμουν σε χιλιάδες Γάλλους, αποφάσισα τι θα έκανα. Αντίστοιχες συγκεντρώσεις στη Γερμανία ενίσχυσαν την απόφασή μου: έπρεπε να δουλέψουμε πανευρωπαϊκά ώστε οι πιο αδύναμοι, τα θύματα της κρίσης του ευρωπαϊκού τραπεζικού, παρεοκρατικού καπιταλισμού να ενώσουν χέρια ανεξαρτήτως εθνικότητας και παραβιάζοντας τους διαχωρισμούς μεταξύ χωρών-δανειστών και χωρών-οφειλετών.

Μερικούς μήνες μετά, στις 9 Φεβρουαρίου του 2016, το κίνημα εκείνο γεννήθηκε. Επιλέξαμε το φημισμένο Θέατρο Φόλκσμουνε του Βερολίνου για να ιδρύσουμε το Κίνημα για τη Δημοκρατία στην Ευρώπη, το DiEM25. Λίγο μετά το πέρας της επιτυχημένης ιδρυτικής εκδήλωσης του DiEM25 στο Βερολίνο θυμάμαι να κυκλοφορώ μέσα στον κόσμο που έβγαине από το θέατρο. Με τις φλέβες μου να ξεχειλίζουν από αδρεναλίνη και ελπίδα έπεσα πάνω σε παλιό Γερμανό ακτιβιστή. Φαινόταν απαθής. Επειδή είναι άνθρωπος που εκτι-

μώ, παρά τη στοχοπροσίλωσή του στην... απαισιοδοξία, τον ρώτησα πώς του φάνηκε το εγχείρημα. «Καταδικασμένο», ήταν η μονολεκτική του απάντηση.

«Τότε τι στα κομμάτια κάνεις εδώ;», άκουσα τον σύντροφό μου Σρέτσκο Χόρβατ, που ήταν εκεί δίπλα, να τον ρωτά θυμωμένα.

«Επειδή θέλω να είμαι κοντά στους ανθρώπους που θα πρέπει να μαζέψουν τα κομμάτια όταν το όλον οικοδόμημα καταρρεύσει», απάντησε. Πρόκειται για εξαιρετικό λόγο να κρατήσουμε ζωντανή, σε ολόκληρη την Ευρώπη, τη μικρή φλόγα που άναψε ο λαός μας εκείνη την Ανοιξη του '15.

**1. Επειδή πολλοί θα με ρωτήσουν, εύλογα, ποιος έδωσε τη μαγνητοφωνημένη εκείνη συνομιλία στον Τζούλιαν Ασάντζ και στα WikiLeaks, να πω ευθαρσώς ότι δεν γνωρίζω. Ομολογώ ότι ρώτησα τον Τζούλιαν. Ομως ο Τζούλιαν τρείς ως τερό κανόνα την πολιτική της μη αποκάλυψης των πηγών των WikiLeaks, ακόμα και στους στενούς του φίλους. (Για την ακρίβεια μπορεί να μη γνωρίζει καν ο ίδιος, έτσι που έχει σχεδιάσει το λογισμικό των WikiLeaks.) Οποιος πάντως θέλει να διαβάσει το κείμενο εκείνης της συνομιλίας, μπορεί να το βρει εδώ: <https://wikileaks.org/imf-internal-20160319/>**

